

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

بیت‌الزمان: ۹ صبح ۱۷ مدت: ۸۰ دقیقه

شماره نام صحیح اول	نمره عدد	نمره حرف
شماره نام صحیح دوم	نمره عدد	نمره حرف

نیم‌سال دوم ۹۷-۹۶
پایه سوم ۵ ساله
پایه پنجم ۷ ساله
پایه چهارم ورودی بهمن

مهر مدرسه

کارت‌ن:	۲۹۶۲/۳۰
برج:	۱۳۹۷/۰۴/۰۵
منطق:	منطق ۳
کتاب:	دروس فی علم المنطق
صفحه:	از ابتدای صناعات خمس تا ابتدای صناعة الخطایة (ص ۲۲۴-۲۳۱)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: ر.ر.ع.پ: شهرستان: استان:

۱- عبارت «و هي القضايا التي يحكم بها العقل بواسطة تكرّر المشاهدة منّا في احساسنا، فيحصل بتكرّر المشاهدة ما يوجب أن يرسخ في النفس حكم لا شكّ فيه» تعريف کدام گزینه است؟ ص ۲۳۵

۰/۵

- الف. محسوسات
ب. مشاهدات
ج. متواترات
د. تجربیات

۲- نوع قضایای «قرآن بر پیامبر نازل شد»، «نور ماه از خورشید است» و «دو، یک پنجم ده است» به ترتیب چیست؟ ص ۲۳۴ تا ۲۳۶

۰/۵

- الف. متواترات، حدسیات، تجربیات
ب. متواترات، فطریات، حدسیات
ج. مشاهدات، حدسیات، فطریات
د. متواترات، حدسیات، فطریات

۳- نوع قضیه «محافظة الوطن حسن» چیست؟ ص ۲۴۱

۰/۵

- الف. تأدیبات صلاحیه
ب. انفعالیات
ج. خلیات
د. عادیات

۴- معنای ذاتی در باب برهان چیست؟ ص ۲۶۶

۰/۵

- الف. معنای عامی که هم شامل ذاتی در باب کلیات می‌شود و هم ذاتی در باب حمل و عروض.
ب. ذاتی در باب حمل و عروض است و مقابل آن غریب است.
ج. همان ذاتی در باب کلیات است و مقابل آن عرضی است.
د. ذاتی در باب حمل و مقابل آن محمول بالضمیمه است.

۵- یقین بالمعنی الاعم و بالمعنی الاخص را تعریف کنید و بگویید در مبادی حجت کدام یقین مراد است؟ ص ۲۳۳ - ۲۳۴

۲

جواب: یقین بالمعنی الاعم: یعنی مطلق اعتقاد جازم (۰/۷۵ نمره)

یقین بالمعنی الاخص: یعنی اعتقاد جازمی که احتمال نقیض آن نمی‌رود و از روی تقلید نیست. (۰/۷۵ نمره)

در مبادی حجت، یقین بالمعنی الاخص منظور است. (۰/۵ نمره)

۶- عبارت «و أما اذا كان التسليم بها من المتعلم من باب المجاراة مع الاستنكار و التشكيك بها كما يقع ذلك في المجادلات قسمي حينئذ بالمصادرات» را توضیح دهید و بگویید مصادرات از کدام نوع قضایا هستند؟ ص ۲۴۷ - ۲۴۸

۲

جواب: اگر تسلیم شدن به قضایا از طرف متعلم از باب همراهی باشد ولی با استنکار و تشکیک به آن قضایا همراه باشد همانطور که در مجادلات رخ می‌دهد به آن مصادرات می‌گویند که از انواع قضایای مسلمات است.

۷- چهار مورد از شروط مقدمات برهان را ذکر کنید. ص ۲۶۳ - ۲۶۴

۱

جواب: ۱. همه مقدمات یقینی باشند. ۲. همه مقدمات اقدم و اسبق باشند بالطبع بر نتایج. ۳. مقدمات از نظر زمانی مقدم بر نتایج باشند در نظر عقل. ۴. مقدمات اعرف باشند در نظر عقل از نتایج تا تعریف صحیح باشد. ۵. مقدمات متناسب با نتایج باشد.

۸- چهار تفاوت برهان و جدل را بیان نمایید. ص ۲۷۱ - ۲۷۲

۲

جواب: ۱. برهان بر مقدمات حق مبتنی است از آن جهت که حقتند اما جدل بر مقدمات مسلم مبتنی است از آن جهت که مسلمند و شرط نیست که حق باشند. ۲. جدل حتماً میان دو طرف انجام می‌شود ولی برهان گاهی میان دو نفر و گاهی فقط برای خود شخص اقامه می‌گردد و خود شخص برای رسیدن به حقیقت برهان می‌آورد. ۳. برهان در هر مسئله‌ای یکی است و هر دو طرف متخاصم نمی‌توانند برهان اقامه نمایند ولی جدل را دو طرف می‌توانند بیاورند. ۴. صورت برهان فقط قیاس است اما جدل می‌تواند علاوه بر قیاس از حجج دیگر نیز استفاده کند مثل استقرار و تمثیل.

۹- عبارت «و السرّ فی کون الشهرة لا تستغنی عن السبب، انّ شهرة المشهور لیست ذاتیة، بل هی امر عارض و کل عارض لابد له من سبب و لیست هی کحقیقة الحق التي هی امر ذاتی للحق لا تعلل بعلة» را ترجمه کرده و توضیح دهید. ص ۲۷۸ - ۲ نمره

جواب: سر اینکه شهرت نیاز به سبب و دلیل دارد و شهرت امر مشهور ذاتی آن نیست این است که شهرت امر مشهور امری عارضی است و هر امر عارضی علتی می‌خواهد. بنابر «کل عرضی معلل» لذا شهرت مشهور سبب و علتی می‌خواهد.

به خلاف حقیقت امر حق، زیرا حقیقت حق ذاتی آن است نه اینکه عرضی باشد که عارض حق شده است و طبق قاعده «الذاتی لا یعلل» امر ذاتی دلیل و علت ندارد.

۱۰- ضمن توضیح عبارت «و احصاء المواضع اسهل واجدی فی التذکر من احصاء جزئیاتها (المشهورات المنشعبة منها)» موضع را تعریف کنید. ص ۲۸۷ و ۲۸۸ - ۱ نمره

جواب: موضع: اصل و قاعده کلیه‌ای که قضایای مشهور از آن متفرع‌اند. (۵/۰ نمره)

عبارت می‌گوید که احصاء کردن مواضع که قواعد کلی هستند بسیار راحت‌تر از احصاء جزئیاتی است که از آن اصول بدست می‌آید و می‌توان آن‌ها را راحت‌تر به حافظه سپرد. (۵/۰ نمره)

۱۱- چهار مورد از آداب مناظره (تعلیمات مشترکه برای سائل و مجیب) را بنویسید. ص ۲۹۵ - ۱ نمره

جواب: ۱. مهارت در ایراد عکس قیاس؛ ۲. مهارت در ایراد مقدمات کثیره برای اثبات هر مطلوبی؛ ۳. مهارت ایراد مثال‌ها و شواهد از شعر و نصوص دینی و فلسفه و علم؛ ۴. بالا نبردن صدا؛ ۵. تواضع در خطاب خصم و...

۱۲- هر یک از موارد زیر، چه نوع مغالطه‌ای است؟ ص ۳۰۶ - ۲ نمره

الف) «مَنْ أَفْضَلُ اصْحَابِ الرَّسُولِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بَعْدَهُ؟ قَالَ: مَنْ بَتَّهَ فِي بَيْتِهِ»: جواب: مغالطه ممارات

ب) «قَدْ يَظُنُّ الظَّنَّ أَنْ كُلَّ سَعِيدٍ أَنْ يَكُونَ ذَا ثَرَوَةٍ، حِينَمَا يَشَاهِدُ أَنْ كُلَّ ذِي ثَرَوَةٍ سَعِيدٌ»: جواب: مغالطه ایهام انعکاس

ج) «أُزِيدُ شَاعِرٌ أُمَّ كَاتِبٍ؟»: جواب: مغالطه جمع المسائل فی مسألة واحدة

د) «كُلُّ إِنْسَانٍ بَشَرٌ وَ كُلُّ بَشَرٍ ضَحَاكٌ ← كُلُّ إِنْسَانٍ ضَحَاكٌ»: جواب: مغالطه مصادره به مطلوب

۱۳- چهار مورد از اجزای عرضی مغالطه که از متن تبکیت بیرون است را بنویسید. ص ۳۲۱ و ۳۲۲ - ۲ نمره

جواب: ۱. تشنیع و سرزنش خصم به واسطه آنچه مسلم دانسته یا بدان اعتراف نموده است. ۲. وادار ساختن خصم به اظهار سخن باطل یا تشنیع، ۳. خشمناک ساختن خصم یا ناتوان جلوه دادن او، ۴. گیج و متحیر کردن خصم با بکار بردن الفاظ غریب و اصطلاحات غیر متداول و عبارت‌های پیچیده، ۵. خسته و ملول ساختن خصم با آوردن عبارت‌های زاید و بی‌ارتباط با بحث و یا نا مفهوم مانند آن.